ALFABE

LATÎNÎ					KÎRÎLÎ	
№	TÎPÊN ÇAPÊ		TÎPÊN DESTNÎVÎS		TÎPÊN ÇAPÊ	
DORA	YENGIR	YEN HUR	YENGIR	YEN HUR	kurdi	Azerbaycani
1	A	a	A	a	А	А
2	B	b	B	b	Б	Б
3	C	c	C	c	Щ	Щ
4	Ç	ç	Ç	ç	Ч	Ч
5	D	d	D	d	Д	Д
6	E	e	E	e	Ә	Ә
7	Ê	ê	Ê	ê	Е	Е
8	F	f	F	f	Ф	Ф
9	G	g	G	g	Г	Г
10	H	h	H	h	Һ	Һ
11	I	ı	I	ı	Ь	Ы
12	Î	î	Î	î	И	И
13	J	j	J	j	Ж	Ж
14	K	k	K	k	К	К
15	L	l	L	l	Л	Л
16	M	m	M	m	М	М
17	N	n	N	n	Н	Н
18	O	o	O	o	О	О
19	P	p	P	p	П	П
20	Q	q	Q	q	Q	–
21	R	r	R	r	Р	Р
22	S	s	S	s	С	С
23	Ş	ş	Ş	ş	Ш	Ш
24	T	t	T	t	Т	Т
25	U	u	U	u	Ö	Ү
26	Û	û	Û	û	У	У
27	V	v	V	v	В	В
28	W	w	W	w	W	–
29	X	x	X	x	Х	Х
30	Y	y	Y	y	Ј	Ј
31	Z	z	Z	z	З	З

Xwendevane'n delal!
Bona wes'andIna rojneme' gellek dIjwari hene. Yek ji ewe, weki ji ru'ye' te'xnikaye'da wedeli dewsa herfa s(ш)-s', ç(ч)-c', û(у)-u ê(е)-e' te wes'andIn.

Mesele:

S'e'r-шер — He'k-hек
S'u'r-шур — C'av-чав
Ru'-ру — C'ar-чар
Ku'r-кур

BAQE' GULA

Delala mIn, roj bahata.
KurdIstane' s'er hIlata.
BI ken, henek, es'qa dIla.
MIn bIda te bIqe' gula

Slle'manIye',lI Kerku'ke'.
MIn le'kIra kInce' bu'ke.
Te bask vekIra wek bIlbIla.
MIn bIda te baqe' gula.

BIgeryana c'iye-banya,
Te'r vexwera ave'n kanya.
KurdIstane', nav zerya.
MIn bIda te baqe' gula.

BIn awaza dengbe'j Perwar,
KurdIstane' bubu'ya hewar.
KIrd ji bu'ne xwedi extyar.
MIn bIda te baqe' gula

Behriye' EVDILREZE'Q

РУҺУ АЗАДЛЫҒА ГОВУШДУ...

Гочағыјды, чәсарәтлијди... Икид иди! Һарачан десән мәрд иди Һәбо гардашымыз. Әҹәл алды...Јох,озү олүмә гәнишәр кетди.Јаралы торпағын үстүндә,инләјән халгын арасында сакитчә јашамағы бачармады.

Һәбо - Фазил Сары оглу Әзизов 1956-чы илдә Газах рајонунда күрд аиләсиндә доғулмушду.Сәрбәст күләш үзрә идман устасы иди,ССРИ чемпиону олмушду.

Ермәнилерин республикамыза тәчавүзү башлајандан Һәбонун кечәси-күндүзү јохујду.Газағын сәрһәд кәндләриндә дөјүшән вәтәнпәрвәр оғуллара мадди вә мә'нәви чәһәтдән дајағ дурмаға чалышыр, әвәзсиз мәһарәт көстәрирди. Хочалы фачиәсиндән сонра силаһа сарылыб он чәбһәјә кетмишди.

АБУНӘЧИЛӘРИН НӘЗӘРИНӘ

Гәдирбилән охучулар!

Мәтбәә хәрчләри артдығына,кағызын гијмәти баһалашдығына көрә республикамызда нәшр олунан дикәр гәзетләр кими "Дәнге күрд"үн дә малијјә вәзијјәти ағырлашмышдыр.Сизин 'Дәнге күрд"үн абунәси үчүн өдәдијиниз 14 манат 40 гәпик јалныз 6-7 нөмрәнин чапына бәс едир. Гәзети јашатмаг намине ашағыдакы һесаба 30 манат кечирмәјинизи хаһиш едирик.

Бакы, Хәтаи рајону банкы нәздиндә *"Бакобанк"*. Һесаб нөмрәси 700024

REDAKTOR Ahmede' HEPO

ENDAME'N RE'DAKSIYAYE':
Adile' CEMAL (dewsgIrtiye' re'daktor).
BaxIs' HUSE'YNOV
Bayrame' FETI
E'lmira HESENOVA
Huse'yn KURDOGLI
Kamile' EKBER
S'amile' SELIM
S'amo ARIF

Rojname lI komite'ta wes'andina Dewlete' ya Re'spu'blika Azerbaycane' hatiye kIvs' kIrIne'.
Destu'rname N 291

Индекс: 66976

Гијмәти 50 гәпик.

TEMBE N 2167

Navnis'ana re'daksiyaye': 370604, Baku', soqaqa Gara S'ehera 7-a, 35

Үнван: 370604, Бакы, 7-чи Гара Шәһәр күчәси, 35

«Голос Курда». Адрес редакции: 370604, Баку, ул. Черногородская, 35

Rojname li nes'ryata "TURAL"'e bi kamputere' te' berevkIrin u' c'apxana nes'ryata «Azerbaycan»e' te' wes'andin.
Jmara 3000

Bona azadî, aşîtî û bıratîyê!

DENGÊ KURD

JI c'lleye' pas'In sala 1992-a te' wes'andIn.
15 Nisan sala 1992-a
Hejmar № 5

Fonda C'anda Azerbaycane': Navgina C'anda Kurd "Ronayi"
Азәрбајҹан Мәдәнијјәт Фонду "Ронаји" Күрд Мәдәнијјәт Мәркәзи.
Азербайджанский фонд культуры Центр курдской культуры «Ронаии»

SERGOVENDEKI EDEBIYATE'

Sala 1929-a pe's'beri Delidaxe', lI gunde' Axcakende', nehiya Kelbecere' xIzanek hate dIne'. Nave' wi danin S'amil. DIne' ru'ye' gellek S'amilan ditiye. Le' S'amile' Selim Eskerov, S'amil Delidax (nave' c'iye ser nave' xweda ze'de kiribu') bu' sergovendeki edebiyata du gela.

Naha dIjware be'ji ew edebiyata kijan geli rInd dIzane. C'awa ew bI xwe helbesteke xweda dInivise, ew ewlede' du gelane, dI aliye' efrandariye'da ew hIm kurde, hIm ji azerbaycane.

Wexte' ewi dersxana 7-a dIxwend dest bI S'ere' Weteniye' MezIn bu'. Ev s'er s'ereki usa bu', ku s'Ipu'ka wi dere' her kesi, dere' her maleke' kuta. Evi s'eri dere' male' bIneliye' Axcakende' ji kuta, gellek xorte' desthene c'u'ne s'e'r, venegerin, bu'k mane bi, gellek bav c'u'ne s'e'r venegerin, zarok mane sewi. JI s'e'r hey kaxeze' res' ser Axcekende'da dIbari, hey de'-xu's'kan kInce'n res' xwedIkIrIn, dIjwariye'n emIr ji ne yek bu', ne dudu. Dayka S'emil Gulgez xanIme' ser her kaxezeki res' hIm bI kurdi, hIm bI azerbaycani beyt, kIlame' s'ine' hevdIhani u' c'awa oIgotIn, we' deme' s'in bI ru'met derbaz dIbu'. Vana gIs'k hukumi ser S'amile' bIc'u'k dIkIr u' dIle' wi dIhe'ris'and. HIm ji nava ruhe' wida re'ze'n s'e'ran dihatine hu'nandIne'.

U' rojeke' kela dIle' wiyi kIm-kImi mina beros'eke tIji' ser e'gIr keliya, kIre bIIqe-bIIq u' kela c'u', mina kulileke' bIs'kIvi, re'ze'n s'e'ira xweye ewIin ser hevda ani. Ewi kina dIle' xwe, kina mIqabIli neneqiye' weke zanebu'na xwe ronkIre ser kaxeze' sipi. Ew s'e'ira mIqabIli s'e'r jI we' roje'da bu' hime' s'e'ir, poe'me'n wiye pas'wextiye'.

S'amil mekteba navinda xwendIne' hIm riyaziyet, hIm edebiyat hIzdIkIr. Lema ji pey dersxana dehara ewi pe' avite nava ulme' riyaziyete'yi bIlInd. Pas'e', wexte' S'amile' Selim te' naskIrIn c'awa helbestvaneki eyan, le'koline' edebiyate'yi he'le, dIbe'je: "DIbe'n,riyaziyet ulmeki eniye, le' bI reza aqIle' mIn, ulme' edebiyate' ji ulmeki eniye. Ye'n ku edebiyate, serra-berra dIzanIn, wan tIre' s'e'ir, nIvisara vekIri, c'awa hat usa dIkarin bInivisin. Le' na! BI ne'ta mIn, ew kese' poye'ziyae'va mIju'le weki riyaziyete' bIzanbe daha rInde. Poye'ziya ji ulme' hewci bersIveke zelale. Ew zelali ritma pivayi, c'ap-jImara hang-banga, gIli-gotIne' nu', bedewiya reng bI rengiye. Goti helbestvan van gIs'kan ser hevda bine, bIke agIr-alava poye'ziyaye' u' her xwendevaneki bIhIngIvIne'".

S'amile' Selim emIrda dere' se' xwendegehan vekIriye. Ew xwedane' se' diplome' sore. Le' diplomeke wiye reng newas'iyayi ji heye, ew jI dayina xwede'ye. S'amil, mamoste' delal ji aha dIbe'je: "S'e'ir nIvisandIna mIn hevanina ne'ta, mItala jI jore' xwede' daye, lI je're' keda dayika mIne".

S'amile' Selim pe's'iye' ru'pe'le' rojnama nehiya Kelbecere' bI s'e're'n xweva xemIland, pas'e' bI desti kovar u' rojname' re'spu'blikaye' goveka efrandariya wi fIre bu' u' zu'tIreke' pIrtu'ka wiye ewIin ronayi dit. Bele', ewi hela tene' bI azerbaycani dInivisi. Le' her ku roj, meh derbaz dIbu'n zargotIn, edebiyata bI nIvisar, poye'ziya kurda klasik, ya wede' naha ser gewIeze' biranin u' zanebu'na wida ze'de dIbu'. Icar ji ewi mina bIra hIm bi azerbaycani, hIm bI kurdi nIvisi.

S'amile' Selim he'di-he'di jI dersdariye', jI riyaziyete' du'r ket, kete nava edebiyate', pe'ra ji tevayi xebate'n mexluqetiye' bIlInd bI ru'spiti dIqedand. Le' wede' ste'rka wi dI aliye' edebiyate'da dIc'Iru'si, wede' xebata mexlu'qetiye' bI helali pe's'da dIç'u', qeyde' sove'tiye'yi bI qIle'r, s'eravitIn, c'evnebari bIjIqi derket u' rojeke' xwina neheq pIs'IkandIne pe'sira wi, diware'n hepse' kIrIne para wi.

LI vIra, nava c'ar diware'n hep se'da qudreta xwede' xwe da ser pile' wi, kela Ahmede' Xani kete dIle' wi, ewi peye'meke hInberi "Mem u' Zin"- "Kec'a lal" nIvisi u' bI dIzinkava jI we' tariye', jI we' cehneme' derxIst da xwediye' ve' nIvisare'. Pas'e' me bI heneki dIgote' mamoste': "Pake hu'n hatIne girtIne', yane' na, ke' bIgota:"Mem u' Zin" ce'wiye.

(Peyhatin ru'ye' 2-a)

SERGOVENDEKI EDEBIYATE'

(Destpe'bu'n ru'ye' 1-e)

Ne'tqIle'ra dIxwestIn S'emile' Selim nava her c'ar diware'n tarida c'end sala xweykIn, le' tene' ew yek bese be'jIn, weki hIm kurdan, hIm azerbaycaniyan weke 20 hezar name u' te'le'gIram s'andIne wekile' hukumet-dewlete'ra, dew dIkIrIn, ku pe's'ewitiye' gel azakIn. Zu'tIreke' mamosteye' mezIn aza bu'. Le' nava wi wedayida ewi c'I kIs'and, her xaIIqe' jorin dIzane!

C'awa hate gotIn, S'amile' riyaziyetvan bu' s'ayir. Le' ew tene' helbest nIvisare'va qayil nebu'. Ew bI her ali kete nava poye'ziya helbestvane'n kurdan u' efrandariya Cegerxwin mina . agIr-alaveke' ew hIngavt. Ewi c'end sala ser efrandariya mamostaye' mezIn Cegerxwin le'kolIn bIr u' zehmete' sale'n dIre'j, nerehet bu'na roja, s'eve'n be' xew serhevda ani u' sala 1969-a dise'rtasiya bI nave' "Poye'ziya s'aire' kurdayi wede' me Cegerxwin" xweyikIr u' nave' kandidate' ulme' filologiye' stend...

Pas'e' S'amile' Selim dIniya poye'ziya Cegerxwin, riya emre' wi, s'erkariya hostae' mezIn, xwestIna wiye bI dII bIrin-azadariya KurdIstane' ser hevda cIvand, kIre pIrtu'ka he'ja, nave' we' dani "S'aire' gel" u' bI azerbaycani da wes'andIne'.

Ve' s'unda S'amil Delidax gaveke bI culet avit. Ewi "Mem u' Zin" -a Ahmede' Xani, ku bI erebi, tIrki, ru'si hatIbu'ne wergerandIne' da ber deste' xwe u' ewana hInberi ya himli kIr...

Got, ka bIne' ke' c'awa mezInaya Ahmede' Xani xweyi kIriye, ke' c'awa s'IrInaya zImane' kurdi guhastiye; ez ji we' bugherime ser zImane' azerbaycani.

Wexte' S'emile' Selim qelem hIlda "Mem u' Zin" -a Ahmede' Xani wergerine ser zImane' azerbaycani 44 sali bu', Ahmede' Xani "Mem u' Zin" nIvisine' 44 sali bu'ye.

Mamoste' dIbe'je: "Ez c'end roja bI wergerandIna "Mem u' Zin"-eva mIju'l bu'm, mIn dit ev yek gelleki dIjware, ev bareki gIrane, lema ji mIn ew we'da dani. Derheqa ve' yeke'da s'e'irek nIvisi, weki hela tu s'uxule' S'amil bIne'he're, ketiye bIn bareki gIran, mina heft zo qa dIxweze wi bIks'ine".

C'end meha s'unda Ahmede' Xani dIkeve xewna wi u' dIbe'je: "Xe'ni jI te kesek nIkare "Mem u' Zin"-e' wergerine azerbaycani, jI ber ku tu hIm s'airi, hIm kurdi, hIm azerbaycani rind dIzani! Xewne'da s'erbet da mIn".

"Mem u' Zin" hate wergerandIne', ewa bI 10.000 hebi hate wes'andIne. Xwendevane'n azerbaycan ser ve pIrtu'ke' zendegIrti man. JI ber ku hIm pIrtu'k bI kurayi, bI ulmi, bI bedewi jI ber qelema kIlasike' usa derketiye, weki ew hu'teki poye'ziya S'erqe'ye, hIm jI nefsdare' werger S'amile' Selim jI ve' c'avkaniye' av vexwariye, bI kara xweye s'ev-roj mIfta we' poye'ziya qedImi karIbu' veke . " Mem u' Zin"-a bI azerbaycani nava wedeki kurtda hate fIrotane'. Em bu'ne s'ede' we' yeke', weki xwendevana dew dIkIrIn, ewa cake be' wes'andIne'.

Le' hey dInyaye', hey zemano...

Sale'n S'amile' Selim dise'rtasiya xwe dIxebIti, wede' qelem hIlda "Mem u' Zin"-e' wergeraine jI dewra Eli Heriri despe'kIr edebiyat, diroka kurdan vejand u' hat gIhis'te s'air u' nIviskare'n roja me. Hema IIvIra ciye' be' gotIne', weki mamostaye' delal xwedane' 15 hezar pIrtu'kiye. PIrtu'kxana wi ser c'end-c'end para bI pergari hatiye parevekIrIne'. JI wan para, para edebiyata kurda cIhe'ye. Aliki kovar, rojnamene, aliki edebiyat, dirok u' zargotIna kurdane.

Ser ve' xezIne'da kase'te'n dengbe'j, c'irokbe'je'n kurdan, usa ji kase'te'n mIqame'n bI kurdi ze'deki, ew xezIne ne te' kIrIne', ne te' fIrotane'. Le' c'ar mas'ine'n bona destnIvisare': azerbaycani, kurdi bI kIrili, bI latIni u' bI ru'si.

Bona S'amile' Selim wan gIs'ka re'ke fIre vekIr, ew bI keser kete nava ruhe edebiyate' gele' xwe. DIle' wi bI hale' bIndestiye'va, bI agIre azadariye'va tis'-tis'i bu' u' jI we' roje'da behre' qelema wi mina c'iyaye' agIr ves'arti kIre bIlqe-bIlq serhevda c'u':

Weten keri-keriye,
Her keriyek periye.
Ki derde' wi dIks'ine.
Tene' ew kes meriye.

Pas'e' helbestvane' mezIn emIr da rasti hezar-hezar pIrsa te'. Ew bersIva wan pIrsa dIgere u' lema ji dIbe'je:

Payize' bInhe'r waran,
Wes'yaye belge' daran.
NIzanIm zozana me,
C'Ima bu' ciye' maran?

S'amile' Selim tene' s'e'ir nIvisare'va qayil nabe. Ew goveka kurdzaniye' fIre dIke. BI kIrIna xweva careke mayin dIde kIvs'e', weki dIne'da mina zImane'd mayine dewlemend, zimane' kurdan ji dewlemende.

Ewi u' Mehmede' Heso ferhenga kurdi-azerbaycani amede kIrIne. Ew ferheng ne'ziki 30 hezar gIliyane. Baweri jI xwede' ewe' rojeke' ronayi bIvine.

Xemxure' edebiyata kurdan disa qelema xwe dI aliye' wergerandIne'da dIcerbine. S'e'ire'n Hejare' mezIn werdigerine azerbaycani u' almanaxe'da te' wes'andIne'.

S'amile', ku nIzane westandIn ciye s'e'ire'n s'air Eliye EvdIlrehman werdIgerine, nave' pirtu'ke datine "S'ekIrdari" u' ew pIrtu'ka jI aliye' Nes'iriyata Azerbaycane' ya Dewlete'da te' wes'andIne'.

Ev c'I ku me got ber kIrIna S'amile' Selim Eskerov dIlopeke. JI ber ku ew idi sergovendeki edebiyata gele' xweye!

S'amile' Selim emIrda c'Iqas dIjwari, neheqi, nerasti, buxdanti ditibe ciye' ocaxa wi he's'ine. Ew bave' 3 kuran, du kec'ane. Barzani, XalId. Hejar...

XalId u' Hejar pilekana bave'ra hIldIkIs'In . Yek zImanzaniye'va mIju'le, yek helbestvane.

Du neviye' kurin jI mamoste s'akIrIne. Nave' yeki daniye Selaheddin, nave' yeki Meksu'd. Xwedane' van nava hereke weke dewr-zemane' xwe diroka gele' xwe xemIlandIne. Ki zane, dIqewme yek jI wana kula bav-kale' xwe dermanke. (Malbeta mamoste S'amil aha gazi wi dIkIn:- Bavkalo!).

Ve' ocaxe'ra serfInyaziye', serbIIIndaye' dIxwezIn!

Ahmede' HEPO

БИЗӘ ЈАЗЫРЛАР

РЕДАКСИЈАДАН

"Дәнге күрд" гәзети ишыг үзү кәрәндән бәри охучулардан хејли мәктуб алмышыг. Мәктуб мүәллифләринин әксәријјәти узун илләр јолуну көзләдикләри бир гәзетин нәшрә башламасыны алгышлајыр, Азәрбајчанда күрдләрин мәтбу сәсини јајанлара миннәтдарлыг едир, угурлар арзулајырлар.

Биз дә өз нөвбәмиздә зәһмәтимизә гијмәт гојан, ағыллы мәсләһәтләр верән, сәһвләримизи көстәрән, уғурларымыза севинән гәдирбилән охучулара-бачы-гардашларымыза дәрин тәшәккүрүмүзү билдиририк.

Сизин мәктубларыныз бизи руһландырыр вә өјрәдир.

Үмид едирәм ки..

Бакыда "Дәнгекүрд" гәзетининишыгүзү кәрмәси мәни чох севиндирди. Бу гәзетин нәшри Азәрбајчанын адына јалныз шәрәф кәтирир. Ахы биз Азәрбајчан түркләри күрд гардашларымызла тарих боју мә"нән, гәлбән бир олмушуг. Тарихимиз, әдәбијјатымыз, инчәсәнәтимиз, етнографијамыз... бир-биринә олдугча јахындыр.

Күрд халгы гәдим халгдыр. Арзу едирәм ки, јери кәлдикчә гәзетиниздә бу халгын кечдији тарихи јолдан, сөһбәт ачылсын, һазырда Азәрбајчанда унудулмагда олан күрд етнографијасы барәдә мараглы јазылар верилсин.

"Дәнге күрд" гәзетинин редаксија һеј'әтинин үзвләриндән ики нәфәри Шамил Әскәрову вә Шамо Арифи шәхсән танырам. Мәрд вә чүр'әтли шәхсијјәтләрдир. Онлара инанырам!

Үмид едирәм ки, күрдүн Бакыдан дүнјаја јајылан сәси өз үлвилији вә сафлығы илә Шәргә сөзүнү дејәчәк!

Муса РӘҺИМОҒЛУ
Нахчыван, Бөјүкдүз кәнди.

ТАЛЕЈИМИЗДӘН РАЗЫЈЫГ

Азәрбајчан Республикасында демократијанын ајаг ачмасы азсајлы халглара өз милли мәдәнијјәтләринин гајғысына галмаг имканы јаратды. "Ронаји" Күрд Мәдәнијјәт Мәркәзи јарадылан кими Газах рајонунда јашајан күрдләр бу чәмијјәтин әтрафында бирләшмәји өзүнә мә'нәви борч һесаб етди. 1990-чы илин декабрында мәркәзин илк дајаг нөгтәси мәһз бизим рајонумузда јарадылды. Рајон рәһбәрлијинин көмәји илә дајаг нөгтәсинин фәалијјәти үчүн иш отаглары ајрылды. Бир сөзлә, азәрбајчанлы гардашларымыз бизә әлләриндән кәлән көмәји әсиркәмәдиләр.

"Дәнгә күрд" гәзетинин илк нөмрәсини азәрбајчанлы достларымызла бирликдә мүзакирә етдик. Мүзакирә заманы дајаг дәстәмизин күрд вә азәрбајчанлы үзвләри күрдләрин Газах рајонунда нә замандан мәскунлашдыглары илә марагландылар. Биз бу барәдә рајонумузда јашајан күрд ағсаггал вә ағбирчәкләри илә сөһбәт едиб јаддашларында оланлары јазыја алдыг. Күман едирик ки, јашлыларымызын сөјләдикләри "Дәнгә күрд"үн охучулары үчүн дә мараглы олачаг.

ИСАЈЕВ МӘЧИД САРЫ ОҒЛУ: - Атамын дедијинә көрә Газах маһалына 1914-чү илдә Ермәнистан әразисиндән көчүбкәлмишик.

Мән өзүм 1918-чи илдә Газах маһалында анадан олмушам.

ОМАРОВА ӨРДӘК ҺӘСӘН ГЫЗЫ (9[illegible] јашлы) : - 1916-чы илдә Басаркечә маһалынын Кефли кәндиндән сүргүн олунмушуг. Һәмин кәнддән әсәр-әламә галмајыб.

МУРАДОВ МӘҺӘРРӘМ НӘБИ ОҒЛУ: 1918-чи илдә Басаркечәр маһалындан гачгын олмушуг. Газахда бизи чох сәмими гаршыладылар.

ИСМАЈЫЛОВ МӘҺӘММӘД ИСМАЈЫЛ ОҒЛУ: - 1914-чү илдә Ермәнистанын Ахта маһалынын Нејни кәндиндә доғулмушам. 1918-чи илдә ермәни-мүсәлман давасы вахты ермәниләр кәндимизи јандырдылар, биз дә азәрбајчанлы гардашларымызла бәрабәр Газах маһалына пәнаһ кәтирдик.

Ағсаггаллардан Мәммәдов Тејмур, Һәсәнов Һәмид, Һәбибов Бәдир вә башгалары да аиләләринин әсрин әввәлләриндә ермәниләрин вәһшилији үзүндән гачыб Газах маһалына пәнаһ кәтирдикләрини билдирдиләр. Онлар буну да дедиләр ки, биз Газахда сәмими вә хејрхаһ инсанларын арасында јашадығымыза көрә талејимиздән чох разыјыг.

Ә.Омаров
Газах рајону

ҮРӘК СӨЗЛӘРИМ

Бу күнләрдә Лачын шәһәриндә гәзет көшкүнүн гаршысында өмрүнүн әсрә бәрабәр анларыны јашадым-Гәзетләрдән биринин үстүндә "Күрдүн сәси" ("Дәнге күрд") јазылмышды. Инанылмасы иш дејилди. Тәкрар-тәкрар көзләрими силәндән, өзүмә кәләндән сонра вүчудума бир хош кизилти кәзинди, үрәјимә гәрибә сәринлик јајылды. Бүтүн варлығымла һисс етдим ки, өмрүмүн ән хошбәхт күнүнү јашамаға башлајырам... Гәзетдән бир нечәсини алыб синәмә сыхдым...

Демәк, мәним халгымын варлығы үзәриндәки јасаг көтүрүлүр. Бу күнә шүкүр, худаја!

"Күрдүн сәси"нин ағырлығыны чијнинә көтүрән гардаш-бачыларым! Доғма күрд дилимиздә гәзет нәшр етдирдијинизә көрә сизә сағ олун, вар олун дејирәм.

Бу күндән сизин көмәклијинизлә доғма дилимизин инчәликләрини, зәнкин әдәбијјатымызы, мусигимизи, олуб-кечәнимизи дәриндән өјрәниб милли варлығымызы јашатмалы, мөһтәшәм халгымыза кәрәкли оғуллар олмалыјыг. Бу мәс'улијјәти дәриндән дәрк едирәм. Ону да дәрк едирәм ки, биз "Дәнге күрд"ү јашадараг өзүмүз дә мә'нән, руһән јашамалыјыг. Күрд кими јашамалыјыг.

Адил ГУЛИЈЕВ,
Лачын рајону, Шејланлы кәнди.

(әввәли 5-чи сәһ.)

-Сәбр един, һәр шеји данышачағам. 1942-чи илин јанварында башда Мәһәммәд Гази олмагла күрд тајфа башчыларынын бөјүк бир дәстәсини (40 нәфәрдән чох) кизли Бакыја кәтирдим ки, һәр шеји өз көзләри илә көрсүнләр. Онларын арасында Һәсән Һынари, Рәшид бәј, Мәчид Хан, Мәһәммәд Вүсук, Моллали күрдләрин башчысы (һејф ки, ады јадымдан чыхыб) вә башгалары вар иди.

Мәһәммәд ГАЗИ

Бүтүн һеј'әти Бағыров гәбул етди. Бир нечә күн Бакыда галыб мәктәбләрә, театра, Елмләр Академијасына, завод вә фабрикләрә кетдик, евләрдә олдуг. Ирана да бирликдә гајытдыг.

-Бәс нечә олуб ки, бу һагда һеч бир мәнбәјә раст кәлмәк олмур?

-Ахы мән дедим, буну чох мәхфи етмишдик. Амма сонра Инкилис кәшфијјаты бу һагда хәбәр тутур. Инкилтәрәнин Москвадакы сәфири Антон Иден Молотова дејир ки, бәс Мустафајев адында бир нәфәр күрд лидерләрини Бакыја кәтирмишдир. Әлбәттә бу ишдән Молотовун хәбәри јох иди. Амма о буну инкар едир. Елә Иденин јанында Бағыровла телефонла данышыр ки, бәс чәнаб Иден белә дејир, бу нә сөздүр? Бағыров дејир ки, белә иш олмајыб, јаландыр. Сонра Бағыров Ирана зәнк вуруб мәнимлә данышды вә деди ки, артыг сәнинлә инкилисләр марагланырлар, Бакыја гајытмағын мәсләһәтдир. Беләликлә Бакыја гајыдасы олдум.

-Имам мүәллим, сонралар күрд лидерләриндән киминләсә әлагәниз олубму?

-Әввәл бу шәкилләрә бахын, сонра һәр шеји данышачам.

Бајагдан бәри данышдыгча һәјәчанланан, тәәссүфләнән бу мүдрик инсанын нә исә хатырладығыны көрүб мане олмамаг үчүн сусурам. Китабларын арасындан бир зәрф тапыб чыхарыр вә зәрфдән чыхардығы шәкилләри бир-бир мәнә көстәрир:

-Бах бу һәмин шәкилдир ки, сорағыјла кәлмисиз. Бу исә... Мәһәммәд Газинин дар ағачындан асылмасыдыр.

Академикин сәсиндәки тәһәр ачыг-ајдын дујулур. Бир гәдәр дајаныб јенидән сөзүнә давам едир.

-Бу Мәһәммәд Газинин һәјат јолдашы Минә ханымдыр... Чох ағыллы вә мүдрик гадын иди. Савадсыз олмасына бахмајараг, данышанда дејәрдин бәс академикдир. Дәгиг јадымда дејил, ја 1954-чү ил иди, ја да 1955-чи ил. Москвада идим. О вахт Бакыда јашајан Мәһәммәд Газинин гардашы оғлу Рәһим Гази илә Мәһәммәд Газинин арвады Минә ханым јаныма кәлдиләр. Мә'лум олду ки, Шаһ Мәһәммәд Газинин е'дамындан сонра оғлуну Ирандан сүркүн едиб - ону өз һесабына Гәрби Алманијаја охумаға көндәриб вә Ирана гајытмасыны гадаған едиб. Минә ханым оғлуну көрмәк үчүн кизли јолла Алманијаја кедиб, оғлуну көрәндән сонра Москваја кәлмишди. Хаһиши дә бу иди ки, көмәк едим оғлу Бакыја кәлсин. Мән мәсләһәт көрдүм ки, бу даһа тәһлүкәли олар. Әввәла, гој Шаһын һесабына тәһсилини баша вурсун, бу кирәвәдән истифадә еләмәк лазымдыр. Дикәр тәрәфдән исә биз ону кәтирмәк истәсәк, Иран нәзарәти хәбәр билиб, она гәсд едә биләрләр. Дедијим кими, Минә ханым ағыллы гадын иди, мәсләһәтимлә разылашды.

Ағыр сарсынтылар кечирмиш бу гадын әсәби вә гәмли олмасына бахмајараг ағламырды.

Гази е"дам едилдикдән сонра белә бу аилә сијаси фәалијјәтдән галмырмыш. Газинин 18-19 јашлы бир гызы Маһабадда диварлара вәрәгләр јапышдыранда тутулур. Түрмәдә бәдбәхт гыза олмазын әзаблар верирләр, намусуна тәчавүз едирләр. Түрмәдән бурахыландан сонра гыз өзүнү јандырыр.

...Бир нечә дәгигә икимиз дә сусуруг.

-Имам мүәллим, Сизин фикринизчә Иранда Күрдүстан Демократик Республикасынын вә Азәрбајчан Республикасынын мәғлубијјәтинин сәбәби нә иди? Үмумијјәтлә һәр ики республика мәғлуб олмаја биләрдиләрми?

-Сәбәб? Сәбәб хәјанәт иди. Биз онда да хәјанәтин гурбаны олдуг, инди дә хәјанәтин гурбаны олуруг.

-Кимин тәрәфиндән олан хәјанәтин?

-Русларын хәјанәтинин! Империја хәјанәтинин! Рус ордусу күрдләри дә, азәрбајчанлылары да алдадыб гәфләтән, һеч бир хәбәрдарлыг етмәдән, бир кечәнин ичиндә чыхыб кетмишди. Сизи инандырырам ки, әкәр совет ордусунун кедәчәјиндән Күрдүстанын вә Азәрбајчанын рәһбәрләринин хәбәри олсајды лазыми тәдбир көрә биләрдиләр. Гүввәләри әсас јерләрдә јерләшдириб там мүдафиә олунардылар. Ахы, һәр ики республиканын ваһид мүдафиә планы вар иди вә үмуми сәфәрбәрлик е'лан едә биләрдиләр.

-Сизчә бу хәјанәтин сәбәби нә иди? Һәгигәтән Иран нефти һагда данышыг вар идисә...

-Бунлар һамысы јаланларын јозма вә ујдурмасыды. Әслиндә исә Микојанла Берија Сталини инандырмышдылар ки, Азәрбајчан бирләшә биләр, бу јандан да Күрдүстан... Совет Иттифагына гаршы мүһарибә едә биләрләр. Бу там јалан вә шантаж иди. Сәбәб исә о иди ки, Азәрбајчан бирләшсә, һеч бирләшмәсә дә, мөвгеји күчләнә биләр вә Гафгазда әсас Республикаја чеврилә биләр. Һансы ки, Пишәвәри Иран дахилиндә олмагла Демократик Республика јаратмаг истәдијини бәјан етмишди.

-Пишәвәринин Шимали Азәрбајчана кәлмәсинә нечә бахырсыз?

-Кенерал Гулам Јәһјаны да, Пишәвәрини дә һәр һалда кәтирмишдиләр, өзләри кәлмәздиләр. Билиндији кими Пишәвәрини бурада өлдүртдүләр.

-Белә фикир вар ки, Мәһәммәд Газијә дә Совет Иттифагына кәлмәк тәклифи едилиб.

-Инанмырам. Совет Ордусу гәфләтән кедәндән сонра Иран ордусу Азәрбајчандан Күрдүстана һәрәкәт едир. Инкилисләр Газинин јанына кедиб ону хилас етмәк үчүн өз машынларыны тәклиф едирләр. О билдирир ки, халгдан араланмаг хәјанәтдир, белә ағыр күндә халгы тәк гојмарам.

Инкилисләр бурдакән Гази Маһабаддакы Совет консулу Сәмәдовун (о, азәрбајчанлы иди) јанына адам көндәрир ки, бәс инкилисләр бизи апармаг истәјирләр. Сизин нә тәклифиниз вар? Консуллугда Газинин адамыны гәбул етмирләр.

Инкилисләр Маһабадын дарвазасындан чыхмамыш американлылар 40 - 50 машынла Газинин јанына кәлиб дејирләр ки, Сизи, әграбәнизи, евинизи Ирага, јахуд башга јерә дашыјаг.

Гази јенә дә консул Сәмәдовун јанына адам көндәрир вә јенә дә гапыны ачмырлар.

Гази американлылара дејир:

-Сиз, мәни бүгүн халгымла, вәтәнимлә бәрабәр көчүрә биләрсинизми?

— Јох - чаваб, нә[illegible] дејир

— Онларсыз һеч јана кетмәрәм!

Иран ордусу кәлир вә ... амансыз гырғын, е"дам башланыр. Үмумијјәтлә Азәрбајчанда вә Күрдүстанда 100 мин, бә'зи мә"луматлара көрә исә 500 мин адам гәтлә јетирилмишдир.

1947-чи илин әввәлләриндә бүтүн күрд лидерләри һәбс едилир. Һәмән илин март ајынын 31-дә, сәһәр саат 6-да Мәһәммәд Гази, Мәһәммәд Һүсејн, Иран мәчлисинин депутаты Абдүлгасым Сәдр-Гази вә башгалары Маһабадда дар ағачындан асылмагла гәтлә јетирилирләр. Һамысы өзүнү чәсурчасына апарыр, һеч бири аман истәмир. Мәһәммәд Гази мәшһур монологуну сөјләјир.

Мүсаһибәни апарды:
Адил Мәммәдгулијев.

C'awa me jore' got, S'amile' Selim hIm bI azerbaycani, hIm bI kurdi helbestan dInivise. Em je're' s'e'ireke wi bI kurdi, yeke' ji bI azerbaycani u' keriki jI "Mem u' Zin"-a Ahmede' Xani, ku wergerandiye azerbaycani raberi xwendevanan dIkIn.

S'amile' SELIM

BAHARA MINE

Bona ku bIbIn beg mIllet fIrotIn,
Ne mIraze' mIne, ne kare' mIne.
BI zImane' kurdek "ne kurdIm" gotIn,
Derde, ew her kibe neyare' mIne.

* * *

Welete' pIlIngan, Wetene' s'e'ran,
Ware' hunermendan, diyare' me'ran.
BI deste'n dIjmIna bu'ye war-we'ran,
Ro zu' c'u'ye ava, e'vara mIne.

* * *

KurdIstana delal bIndest kIrIne,
BI kure'n me'rxasan pIr qest kIrIne.
C'avan rIjandIne, s'Ikest kIrIne,
Ewan iro disa, siyare' mIne.

* * *

Roja serhIldayin bo me mIzgine,
BIn'he'rIn, bIzanbIn, pIrsmekIn kine.
Ye' ku lI meydane' "Bor" dIlezine,
S'e're' KurdIstane', siyare' mIne.

* * *

Ez S'amile' kurdIm, mebe'n dIlsarIm,
AgIreki gurrIm, bI ah u' zarIm.
BI rojeke' usa gellek bawerIm,
Tene' azadari, bahara mIne.

КҮРДҮН

Дејирләр бир гошун тамам әзилиб
Галханда чомағы, јабасы күрдүн.
Һүсејн Күрдоғлу дүзүнү билиб
Дејирләр шир әмиб бабасы күрдүн.

Өмрүнү јеј билиб миннәт көтүрмәз,
Әлбир олмајынча бахты кәтирмәз,
Дејүшдә өзүнү әсла итирмәз
Асланн давасыды давасы күрдүн.

Ким дејир гара бәхт ојана билмәз,
Галхыб гыпгырмызы бојана билмәз?!
Шамил, өнүндә даг дајана билмәз
Бирләшсә һәр ели, обасы күрдүн.

Шамил ӘСКӘРОВ

ӘҺМӘД ХАНИ: "Мәм вә Зин"

(поемадан бир парча)

...Беләми галачаг јохса бахтымыз?
Мәкәр кәлмәјәчәк бизим вахтымыз?
...Бир кәрәм саһиби, үрәји тәмиз
Әзәлдән олсајды башбиләнимиз,
Гојсајдыг башына шәрафәтли тач,
Ад-санда олмаздыг кимсәјә мөһтач.
О вахт баш тутмазды Рум истиласы,
Јурдумуз олмазды бајгуш јувасы.
Сүркүн едиләрди кәдәр дә, гәм дә,
Бизә баш әјәрди рум да, әчәм дә.
Бәхтин бәд кәлмәји танрыдан олду,
Јадлар јурдумузда һөкмран олду.
Бизи рүсвај етди асылы галмаг,
Бу дөзүлмәз дәрдә дөзәр нәчиб халг!
...Бири өз әлилә дөвләт јаратды,
Башгасы гәсб едиб сәрвәтә чатды.
Мәни чаш-баш салыб худа һикмәти-
Күрдүн ашыб-дашыр вары-дөвләти,
Өзүсә бунлардан галыбды мәһрум,
Јашајыр асылы, јашајыр мәһкум.
Күрдүн од гылынчы газанмыш шөһрәт,
Дүшмән өлкәсини чох ејләмиш фәтһ.
Онун һәр әмири сәхадә Һатәм,
Онун һәр икиди Зал оғлу Рүстәм!
Әрәб өлкәсиндән Күрчүстанадәк
Күрдүстан дурмушду полад галатәк.
Күрдләр дөрд бир јанда тутмушду гәрар,
Румла әчәм она олмушду һасар.
Чәннәт Күрдүстаны һәр ики тәрәф
Гәза охларына етмишди һәдәф.
...Гәһрәманлыг, гүдрәт, мәрдлик, сәхавәт,
Әмирлик, рәшадәт, икидлик, гүввәт -
Хасдыр күрдүн һәр бир гәбиләсинә,
Бурда һамы кирәр гылынч бәһсинә.
Күрддә нә өлчүдә варса чәсарәт-
О гәдәр миннәтә ејләјәр нифрәт.
Гејрәтә боғулуб өмрүн дар күнү
Бојнуна котүрмәз миннәт јүкүнү.
Тајфалар тајфаја дүшмәндир анчаг,
Одур ки, ортада јохдур иттифаг.
Әкәр бирлик нәсиб олсајды бизә,
Арха дајансајдыг бир-биримизә,
Күрдә баш әјәрди әрәблә әчәм,
Чүмлә дәрдимизә оларды әнчам.
...Демәсинләр: "Һаны күрдүн гүдрәти,
Әсли, нәчабәти, мәдәнијјәти?!
Вар елми, китабы өзкә милләтин,
Күрдә нәсиб олар бу һүнәр чәтин!"
Хејир! Дајаз дејил күрдүн камалы,
Нә фајда ситәмдән позулуб һалы.
Күрд өзү биликсиз, камалсыз дејил,
Амма саһиби јох, сәфилдир, сәфил.
Сәмум олмасајды әкәр рузикар,
Бир агил олсајды бизә һөкмдар,
Билик, зәка, китаб, һекајә, диван,
Инчәсәнәт, гәзәл, мәнзумә, дастан,
Лајиг көрүлсәјди бөјүк һөрмәтә
Гијмәт верилсәјди ше'рә-сәнәтә,
Нәзмин бајрағыны уча тутуб мән
Асардым дүнјанын дамынын үстән!
Нејләјим ки, јаман касаддыр базар,
Мәним гумашыма јохдур хиридар!

Күрд дилиндән тәрчүмә едән: Ш. Әскәров

ALFABE

LATÎNÎ					KÎRÎLÎ	
№	TIPÊN ÇAPÊ		TIPÊN DESTNIVÎS		TIPÊN ÇAPÊ	
DORA	YENGIR	YEN HUR	YENGIR	YEN HUR	kurdi	Azerbaycani
1	A	a	A	a	А	А
2	B	b	B	b	Б	Б
3	C	c	C	c	Щ	Щ
4	Ç	ç	Ç	ç	Ч	Ч
5	D	d	D	d	Д	Д
6	E	e	E	e	Ә	Ә
7	Ê	ê	Ê	ê	Е	Е
8	F	f	F	f	Ф	Ф
9	G	g	G	g	Г	Г
10	H	h	H	h	Һ	Һ
11	I	ı	I	ı	Ь	Ы
12	Î	î	Î	î	И	И
13	J	j	J	j	Ж	Ж
14	K	k	K	k	К	К
15	L	l	L	l	Л	Л
16	M	m	M	m	М	М
17	N	n	N	n	Н	Н
18	O	o	O	o	О	О
19	P	p	P	p	П	П
20	Q	q	Q	q	Q	–
21	R	r	R	r	Р	Р
22	S	s	S	s	С	С
23	Ş	ş	Ş	ş	Ш	Ш
24	T	t	T	t	Т	Т
25	U	u	U	u	Ö	Ү
26	Û	û	Û	û	У	У
27	V	v	V	v	В	В
28	W	w	W	w	W	–
29	X	x	X	x	Х	Х
30	Y	y	Y	y	Ј	Ј
31	Z	z	Z	z	З	З

Xwendevane'n delal!
Bona wes'andIna rojneme' gellek dIjwari hene. Yek ji ewe, weki jI ru'ye' te'xnikaye'da wedeli dewsa herfa s(ш)-s', ç(ч)-c', û(у)-u ê(е)-e' te wes'andIn.

Mesele:

S'e'r-шер — He'k-һек
S'u'r-шур — C'av-чав
Ru'-ру — C'ar-чар
Ku'r-кур.

BAQE' GULA

Delala mIn, roj bahata,
KurdIstane' s'er hIlata.
BI ken, henek, es'qa dIla,
MIn bIda te bIqe' gula.

SIle'manlye',lI Kerku'ke',
MIn le'kIra kInce' bu'ke.
Te bask vekIra wek bIlbIla,
MIn bIda te baqe' gula.

BIgeryana c'iye-banya,
Te'r vexwera ave'n kanya,
KurdIstane', nav zerya,
MIn bIda te baqe' gula.

BIn awaza dengbe'j Perwar,
KurdIstane' bubu'ya hewar.
KIrd ji bu'ne xwedi extyar,
MIn bIda te baqe' gula.

Behriye' EVDILREZE'Q

РУҺУ АЗАДЛЫҒА ГОВУШДУ...

Гочағыјды, чәсарәтлијди... Икид иди! Һарачак десән мәрд иди Һәбо гардашымыз. Әчәл алды...Јох,озү олүмә гонһәр кетди.Јаралы торпағын үстүндә,инләјән халгын арасында сакитчә јашамағы бачармады.

Һәбо - Фазил Сары оғлу Әзизов 1956-чы илдә Газах рајонунда күрд аиләсиндә доғулмушду.Сәрбәст күләш үзрә идман устасы иди,ССРИ чемпиону олмушду.

Ермәниләрин республикамыза тәчавүзү башлајандан Һәбонун кечәси-күндүзү јохујду.Газағын сәрһәд кәндләриндә дөјүшән вәтәнпәрвәр оғуллара мадди вә мә'нәви чәһәтдән дајаг дурмага чалышыр, әвәзсиз мәһарәт кәстәрирди. Хочалы фачиәсиндән сонра силаһа сарылыб он чәбһәјә кетмишди.

АБУНӘЧИЛӘРИН НӘЗӘРИНӘ

Гәдирбилән охучулар!

Мәтбәә хәрчләри артдығына,кағызын гијмәти баһалашдығына көрә республикамызда нәшр олунан дикәр гәзетләр кими "Дәнге күрд"үн дә малијјә вәзијјәти ағырлашмышдыр.Сизин "Дәнге күрд"үн абунәси үчүн өдәдијиниз 14 манат 40 гәпик јалныз 6-7 нөмрәнин чапына бәс едир. Гәзети јашатмаг наминә ашағыдакы һесаба 30 манат кечирмәјинизи хаһиш едирик.

Бакы. Хәтаи рајону банкы нәздиндә "*Бакобанк*". Һесаб нөмрәси 700024

REDAKTOR Ahmede' HEPO

ENDAME'N RE'DAKSIYAYE':
Adile' CEMAL (dewsgIrtiye' re'daktor).
Baxls' HUSE'YNOV
Bayrame' FETI
E'lmira HESENOVA
Huse'yn KURDOGLI
Kamile' EKBER
S'amile' SELIM
S'amo ARIF

Rojname II komite'ta wes'andina Dewlete' ya Re'spu'blika Azerbaycane' hatiye klvs' kIrIne'.
Destu'rname N 291

Индекс: 66976

Гијмәти 50 гәпик.

TEMBE N 2167

Navnis'ana re'daksiyaye': 370604, Baku', soqaqa Gara S'ehera 7-a, 35

Үнван: 370604, Бакы, 7-чи Гара Шәһәр күчәси, 35

«Голос Курда». Адрес редакции: 370604, Баку, ул. Черногородская, 35

Rojname II nes'ryata "TURAL"e' bi kamputere' te' bereykirIn u' li c'apxana nes'ryata «Azerbaycan»e' te wes'andin.
TIraj: 3000

Bona azadî, aşîtî û bıratîyê!

DENGÊ KURD

JI c'lleye' pas'In sala 1992-a te' wes'andIn.
15 Nisan sala 1992-a
Hejmar № 5

Fonda C'anda Azerbaycane': Navgina C'anda Kurd "Ronayi"
Азәрбајҹан Мәдәнијјәт Фонду "Ронаји" Күрд Мәдәнијјәт Мәркәзи.
Азербайджанский фонд культуры Центр курдской культуры «Ронайи»

SERGOVENDEKI EDEBIYATE'

Sala 1929-a pe's'beri Delidaxe', lI gunde' Axcakende', nehiya Kelbecere' xIzanek hate dIne'. Nave' wi danin S'amil. DIne' ru'ye' gellek S'amilan ditiye. Le' S'amile' Selim Eskerov, S'amil Delidax (nave' c'iye ser nave' xweda ze'de kiribu') bu' sergovendeki edebiyata du gela.

Naha dIjware be'ji ew edebiyata kijan geli rInd dIzane. C'awa ew bI xwe helbesteke xweda dInivise, ew ewlede' du gelane, dI aliye' efrandariye'da ew hIm kurde, hIm ji azerbaycane.

Wexte' ewi dersxana 7-a dIxwend dest bI S'ere' Weteniye' MezIn bu'. Ev s'er s'ereki usa bu', ku s'Ipu'ka wi dere' her kesi, dere' her malcke' kuta. Evi s'eri dere' male' bIneliye' Axcakende' ji kuta, gellek xorte' desthene c'u'ne s'e'r, venegerin, bu'k mane bi, gellek bav c'u'ne s'e'r venegerin, zarok mane sewi. JI s'e'r hey kaxeze' res' ser Axcekende'da dIbari, hey de'xu's'kan kInce'n res' xwedIkIrIn, dIjwariye'n emIr ji ne yek bu', ne dudu. Dayka S'emil Gulgez xanIme' ser her kaxezeki res' hIm bI kurdi, hIm bI azerbaycani beyt, klame' s'ine' hevdIhani u' c'awa dIgotIn, we' deme' s'in bI ru'met derbaz dIbu'. Vana gIs'k hukumi ser S'amile' bIc'u'k dIkIr u' dIle' wi dIhe'ris'and. HIm ji nava ruhe' wida re'ze'n s'e'ran dihatIne hu'nandIne'.

U' rojeke' kela dIle' wiyi kIm-kImi mina beros'eke tIji ser e'gIr keliya, kIre bIlqe-bIlq u' kela c'u', mina kulileke' bIs'kIvi, re'ze'n s'e'ira xweye ewlIn ser hevda ani. Ewi kina dIle' xwe, kina mIqabIli neneqiye' weke zanebu'na xwe ronkIre ser kaxeze' sipi. Ew s'e'ira mIqabIli s'e'r jI we' roje'da bu' hime' s'e'ir, poe'me'n wiye pas'wextiye'.

S'amil mekteba navinda xwendIne' hIm riyaziyet, hIm edebiyat hIzdIkIr. Lema ji pey dersxana dehara ewi pe' avite nava ulme' riyaziyete'yi bIlInd. Pas'e', wexte' S'amile' Selim te' naskIrIn c'awa helbestvaneki eyan, le'koline' edebiyate'yi he'le, dIbe'je: "DIbe'n, riyaziyet ulmeki ciniye, le' bI reza aqIle' mIn, ulme' edebiyate' ji ulmeki ciniye. Ye'n ku edebiyate, serra-berra dIzanIn, wan tIre' s'e'ir, nIvisara vekIri, c'awa hat usa dIkarin bInivisin. Le' na! BI ne'ta mIn, ew kese' poye'ziyae'va mIju'le weki riyaziyete' bIzanbe daha rInde. Poye'ziya ji ulme' hewci bersIveke zelale. Ew zelali ritma pivayi, c'ap-jImara hang-banga, gIli-gotIne' nu', bedewiya reng bI rengiye. Goti helbestvan van gIs'kan ser hevda bine, bIke agIr-alava poye'ziyaye' u' her xwendevaneki bIhIngIvIne'".

S'amile' Selim emIrda dere' se' xwendegehan vekIriye. Ew xwedane' se' diplome' sore. Le' diplomeke wiye reng newas'iyayi ji heye, ew jI dayina xwede'ye. S'amil, mamoste' delal ji aha dIbe'je: "S'e'ir nIvisandIna mIn, hevanina ne'ta, mIlala jI jore' xwede' daye, lI je're' keda dayika mIne".

S'amile' Selim pe's'iye' ru'pe'le' rojnama nehiya Kelbecere' bI s'e're'n xweva xemIland, pas'e' bI desti kovar u' rojname' re'spu'blikaye' goveka efrandariya wi fIre bu' u' zu'tIreke' pIrtu'ka wiye ewlin ronayi dit. Bele', ewi hela tene' bI azerbaycani dInivisi. Le' her ku roj, meh derbaz dIbu'n zargotIn, edebiyata bI nIvisar, poye'ziya kurda klasik, ya wede' naha ser gewleze' biranin u' zanebu'na wida ze'de dIbu'. Icar ji ewi mina bIra hIm bi azerbaycani, hIm bI kurdi nIvisi.

S'amile' Selim he'di-he'di jI dersdariye', jI riyaziyete' du'r ket, kete nava edebiyate', pe'ra ji tevayi xebate'n mexluqetiye' bIlInd bI ru'spiti dIqedand. Le' wede' ste'rka wi dI aliye' edebiyate'da dIc'Iru'si, wede' xebata mexlu'qetiye' bI helali pe's'da dIc'u', qeyde' sove'tiye'yi bI qIle'r, s'eravitIn, c'evnebari bIjIqi derket u' rojeke' xwina neheq pIs'IkandIne pe's'ira wi, diware'n hepse' kIrIne para wi.

LI vIra, nava c'ar diware'n hep se'da qudreta xwede' xwe da ser pile' wi, kela Ahmede' Xani kete dIle' wi, ewi poye'meke hInberi "Mem u' Zin"- "Kec'a lal" nIvisi u' bI dIzinkava jI we' tariye', jI we' cehneme' derxIst da xwediye' ve' nIvisare'. Pas'e' me bI heneki dIgote' mamoste': "Pake hu'n hatIne gIrtIne', yane' na, ke' bIgota:"Mem u' Zin" ce'wiye.

(Peyhatin ru'ye' 2-a)